

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2019 г. ‘000 лв.	Признати в отчета за доходите ‘000 лв.	31 декември 2019 г. ‘000 лв.
Доходи на местни физически лица	(8)	(3)	(11)
	(8)	(3)	(11)
Признати като: Отсрочени данъчни активи	(8)		(11)

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г. ‘000 лв.	Признати в отчета за доходите ‘000 лв.	31 декември 2018 г. ‘000 лв.
Доходи на местни физически лица	(6)	(2)	(8)
	(6)	(2)	(8)
Признати като: Отсрочени данъчни активи	(6)		(8)

9. Финансови активи

	Справедлива стойност 2019 ‘000 лв.	Справедлива стойност 2018 ‘000 лв.
Инвестиции в ДЦК	28 989	28 451
	28 989	28 451
В т.ч. емитент Р. България	28 989	28 451

Инвестициите на свободни собствени средства и за обезпечаване на техническия застрахователен резерв съгласно КЗ, в края на отчетния период са в размер на 28 989 хил. лв. Състоят се изцяло от ценни книжа, класифицирани в оборотен портфейл като държани за търгуване – 28 989 хил. лв.

Инвестициите се оценяват по пазарни цени и се класифицират в първо ниво в йерархията по справедлива стойност. Инвестиции, за които справедливата стойност не може да бъде надеждно определена се отчитат по цена на придобиване.

Кредитният рейтинг е оценка за качеството и сигурността на облигационния дълг на даден емитент, формирана въз основа на анализ на финансовото му състояние. Към 31.12.2019 г. притежаваните от БАЕЗ ЕАД ценни книги са с емитент Министерство на финансите с кредитен рейтинг BBB- съгласно Standard & Poor's.

Инвестициите с матуритет до 1 год. се равняват на 2 189 хил. лв., а с матуритет над 1 год. – 26 800 хил. лв.

10. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	877	393
Разчети по презастрахователни договори	358	13
	1 235	406
В т.ч от свързани лица:	52	30

11. Данъчни вземания

Данъчните вземания в размер на 17 хил. лв. за 2019 г. представляват надвнесен корпоративен данък.

12. Други вземания

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Вземания по съдебни спорове	2 698	719
Предплатени услуги	68	94
Застраховка „Заболяване“	37	20
Други	25	34
	2 828	867

13. Парични средства

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Парични средства в банки	3 560	4 928
Парични средства в брой	8	3
	3 568	4 931

14. Собствен капитал

14.1 Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 100 005 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 100 лв. за акция. Дружеството е 100% държавна собственост.

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата чрез министъра на икономиката.

	2019 Брой	2018 Брой
Брой издадени и напълно платени акции към 01 януари	100 005	100 005
Общ брой акции към 31 декември	100 005	100 005

14.2 Резерви

Резервите са формирани в резултат на разпределение на печалба.

15. Застрахователни резерви и дял на презастрахователя

	2019 '000 лв			2018 '000 лв		
	Бруто	Презастраховане	Нетно	Бруто	Презастраховане	Нетно
Пренос-премиен резерв	2 022	561	1 461	1 992	606	1 386
Резерв за предстоящи плащания	1 483	741	742	1 312	655	657
Запасен фонд	1 404	-	1 404	1 404	-	1 404
Резерв за бонуси и отстъпки	656	-	656	861	-	861
	5 565	(1 302)	4 263	5 569	(1 261)	4 308

Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни. Размерът на заделените резерви към 31.12.2019 г. е определен според изискванията на Наредба №53 от 23 Декември 2016 г. на КФН.

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно формирането, признаването и оценяването на застрахователните резерви. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв представлява частта от застрахователните премии, която се отнася за неизтеклия срок на застрахователните полици, намалена с фактическите аквизиционни разходи, съгласно чл. 84 ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Този резерв се изчислява по модификация на метода на точната дата съгласно одобрение от КФН № РГ-10-06/1 от 06.03.2006 г. Предвид спецификата на кредитните продукти, предлагани от БАЕЗ ЕАД застрахователната премия се разсрочва пропорционално не само на срока на полицата, а спрямо периода на носене на риск, който е свързан с началото и края на полицата, кредитния период, записания в полицата срок за подаване на декларация за просрочено плащане, периода на изчакване длъжника да погаси задължението си и още 14 дни за подаване на претенция. Основание за горното изчисление дават разпоредбите на чл. 84, ал. 3 от Наредба № 53, съгласно които когато развитието на риска през срока на договора не е равномерно и се очаква то да варира, се правят корекции на така изчисления пренос-премиен резерв, като разпределянето на премията се извършва съобразно разпределението на претенциите през периода на покритие и нивото на очаквания риск през бъдещите отчетни периоди.

Пренос–премийният резерв има две съставни части – резерв върху неизчерпаната минимална премия и резерв върху неплатените доставки. Срокът на договорите се удължава с договорения максимален кредитен период, със срока за подаване на декларация за просрочено плащане и с периода на изчакване, записан в полицата. При деклариране на доставки по фактури, срокът на всяка конкретна фактура се определя от датата на издаването ѝ. При деклариране на доставка по полици на база реализиран оборот, застрахованият подава декларация за реализирания оборот за съответния месец като сумарна стойност за целия месец. В този случай срокът се определя от последния календарен ден на месеца, през който са реализирани доставките.

Делът на презастрахователите в пренос-премийният резерв се изчислява съгласно условията на презастрахователните договори. Действащият през 2019 г. презастрахователен договор с Катар Ри е квотен със самозадържане от 50 % от риска, но след изчерпване на минималната записана премия. Предвид, че на презастрахователите не се отстъпва от минималната записана премия, върху неизчерпаната минимална премия, записана при сключването на полицата не се отчита дял на презастрахователя. Пренос-премийният резерв, образуван на база неполучена премия не се отстъпва на презастрахователи и остава изцяло за сметка на БАЕЗ.

Допълнителен резерв за неизтекъл риск

Необходимостта от заделяне на резерв за неизтекли рискове се изчислява съгласно Приложение № 6 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Дружеството образува резерв за неизтекли рискове, когато за последните три години, включително текущата, brutният технически резултат по Приложение № 6 от Наредба №53 е отрицателен. Така определеният резултат е положителен за 2017 г. и 2018 г. и отрицателен само за 2019 г., предвид на което към 31.12.2019 г. на основание чл. 85 от Наредба 53 Дружеството не е образувало резерв за неизтекли рискове.

Резерв за предявени, неизплатени претенции

Методът на образуването на резерва за предявени, но неплатени претенции е "Претенция по претенция" съгласно чл. 90, ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Размерът на резерва се определя като сумата на предявените претенции, по които към края на отчетния период не е изплатена пълната стойност на застрахователните обезщетения. БАЕЗ ЕАД заделя брутен резерв за висящи плащания в пълния размер на предявените претенции, но не повече от максималния размер на отговорност на застрахователя. Размерът на предявените съдебни искове се увеличава с размера на законовата лихва до датата на изчисляването на резерва и известните съдебни разходи на ищците /съдебни такси, такси за експертизи и адвокатски хонорари/, съгласно чл. 90, ал. 10 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

Резервът за възникнали, но непредявени претенции се образува на основание чл. 91 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН. Дружеството използва детерминистичен подход за оценка на резерва за щети. Брунтните парични потоци се моделират по стандартен (базов) верижно-стълбовиден метод на база платени претенции, намалени с приходите от регреси, групирани по тримесечие на събитие и тримесечие на изплащане на претенцията. Използваният триъгълник обхваща данни за последните 5 години, който период е достатъчно дълъг, за да обхване пълния цикъл от развитие на претенциите. Изключено е влиянието на единични фактори на развитие, които имат екстремни стойности, нетипични за развитието на претенциите по вида застраховка. Гореописаният метод не е променян спрямо края на предходната година. Развитието

на образувания към 31.12.2018 г. резерв за възникнали, но непредявени претенции, показва положителен резултат и достатъчност на неговия размер.

Делът на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания е изчислен съгласно процента на покритие на съответния презастраховател. Към 31.12.2019 г. делът на презастрахователите в резерва за предявени, неизплатени претенции е определен за всяка отделна претенция, а делът в резерва за възникнали, но непредявени претенции е определен в размер на 50% от брутната стойност на резерва.

Резерв за бонуси

БАЕЗ ЕАД предлага на част от своите клиенти участие в положителния финансов резултат на Дружеството. Съответният бонус се изплаща след получаване на плащането по последната застрахована доставка, реализирана в срока на полицата. Договорените участия в положителния резултат обуславят необходимостта от формиране на резерв за покриване на поетите задължения за връщане на част от премията след изтичане на всички рискове, застраховани по полицата.

Размерът за резерва е изчислен на ниво полица, в която е включена клауза за участие в положителния финансов резултат по следния метод, одобрен с писмо на КФН № РГ-10-06/1 от 06.03.2006 г.:

$$РБО = С - П - Б - И,$$

където:

РБО - Резерв за бонуси и отстъпки

П – пренос – премийния резерв по полицата

Б – резерв за предстоящи плащания

И – изплатената сума за участие в положителния финансов резултат

С – сума за връщане. Изчислява се съобразно схемата на участието, договорена в полицата, по формулата

$$С = Н \times (100 \% - Р) \times У, \text{ където:}$$

Н – начислената премия по полицата

Р – разходи

У – договорения процент участие в зависимост от квотата на щетимост

Ако така получената стойност за РБО по дадена полица е отрицателна, то резервът за бонуси и отстъпки за съответната полица е нула.

Резервът за бонуси се заделя изцяло за сметка на БАЕЗ ЕАД и съответно презастрахователя не участва в него.

Запасен фонд

Запасният фонд служи за изравняване на колебанията на риска във времето, т.е. за покриване на плащанията от застрахователя към застрахованите лица през периоди, през които рискът се е развил по-неблагоприятно от неговите очаквания. Запасният фонд се формира за сметка на положителния технически резултат.

БАЕЗ ЕАД заделя 25 % от положителния си технически резултат, но не повече от 12% от нетната записана премия. Калкулацията се извършва на годишна база.

Съгласно чл. 61, ал. 2 от Наредба 53/23.12.2016 г. на КФН заделянето на Запасен фонд не е задължително.

16. Наем на автомобил

Бъдещите минимални плащания са представени, както следва:

	Плащания			Общо '000 лв.
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	
Към 31 декември 2019 г.	3	-	-	3
Към 31 декември 2018 г.	20	3	-	23
Плащания, признати като разход за периода, възлизат на 20 хил. лв. (2018 г.: 20 хил. лв.). Договорът не е признат като лизингов договор, поради това, че срокът му изтича в през 2019 г.				

17. Възнаграждения на персонала

17.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за персонала		
Разходи за заплати	(1 740)	(1 579)
Разходи за социални осигуровки	(244)	(219)
Начисления за неизползван платен отпуск	(7)	(12)
Разходи за персонала	(1 991)	(1 810)

17.2 Задължения към персонала и осигурителни институции

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи:		
Задължения за провизии при пенсиониране	27	27
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	27	27

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Текущи:		
Задължения за заплати	24	-
Задължения за осигуровки	42	34
Задължения по неизползвани отпуски	41	34
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	107	68

18. Задължения по застрахователни договори

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Задължения за обезщетения	10 196	10 865
Задължения към посредници	45	28
Общо	10 241	10 893

За разлика от дейността си по Кодекса за застраховането, където БАЕЗ ЕАД съгласно регулаторните изисквания заделя застрахователни резерви (за висящи претенции, настъпили но необявени претенции, неизтекли рискове и т.н.), за дейността си по ЗЕЗ дружеството не е задължено да заделя специални резерви, които да обезпечават изплащането на застрахователни обезщетения.

Задълженията за обезщетения са основно свързани с висящите щети по експортната дейност за сметка на държавата, след приспадане на обезщетенията, включително за сметка на презастрахователите. По оценки на дружеството, общата стойност на задълженията за обезщетения е в размер на 10 196 хил. лв. (към 31.12.2018 г. 10 865 хил. лв. или изменение от 669 хил. лв.), като към 31.12.2019 г. размерът на провизията за сметка на Държавата е достигнал нетния размер на застрахователните обезщетения.

При недостиг за покриване на разходите за застрахователни обезщетения ще се следва процедурата за покриване, съгласно чл.9 ал.2 от ЗЕЗ за усвояване на предвидените в Закона за държавния бюджет средства. За 2019 г. за изплащане на обезщетения по щети и претенции възникнали по застрахователни договори за дейността за сметка на държавата по ЗЕЗ в държавния бюджет са предвидени средства в размер до 115 млн. лв.

19. Други задължения

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Задължения към доставчици	27	47
Задължения за данък върху премиите	39	36
Задължения по съдебни спорове	3	3
Други	135	100
	204	186

20 . Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни задължения- фин. лизинг '000 лв.	Краткосрочни задължения- фин. лизинг '000 лв.	Общо '000 лв.
1 януари 2018	-	15	15
Парични потоци:			
Плащания - главница и лихви	-	(16)	(16)

Непарични промени:

Начислени лихви	-	1	1
Прекласифициране	-	-	-
31 декември 2018	-	-	-

21 Премииен приход

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Записани бруто премии	8 941	8 779
Общо в т.ч.	8 941	8 779
За дейността по КЗ	5 415	5 591
За дейността по ЗЕЗ	3 526	3 188
	8 941	8 779

22 Отстъпени премии на презастрахователи

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Общо отстъпени премии	(2 904)	(3 084)
Общо в т.ч.	(2 904)	(3 084)
За дейността по КЗ	(2 373)	(2 431)
За дейността по ЗЕЗ	(531)	(653)

23 Застрахователни суми и обезщетения

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	(5 593)	(3 889)
Общо в т.ч.	(5 593)	(3 889)
За дейността по КЗ	(4 180)	(2 691)
За дейността по ЗЕЗ	(1 413)	(1 198)
Приходи от регресии	1 253	1 319
Общо в т.ч.	1 253	1 319
За дейността по КЗ	489	368
За дейността по ЗЕЗ	764	951
Разходи по регресии	(59)	(64)
Общо в т.ч.	(59)	(64)
За дейността по КЗ	(35)	(47)
За дейността по ЗЕЗ	(24)	(17)
Изплатени застрахователни суми и обезщетения, нетно	(4 399)	(2 634)
Общо в т.ч.	(4 399)	(2 634)
За дейността по КЗ	(3 726)	(2 370)
За дейността по ЗЕЗ	(673)	(264)

Разходите за застрахователни обезщетения за 2019 г. са в размер на 5 593 хил. лв., в това число 4 180 хил. лв. за дейността по КЗ и 1 413 хил. лв. за дейността по ЗЕЗ. Приходи от регресии са в размер на 1 253 хил. лева формирани по следния начин: 764 хил. лева по дейността съгласно ЗЕЗ и 489 хил. лв. по дейността съгласно КЗ.

Разходите по регресии са в размер на 59 хил. лв. , в т.ч. за дейността по КЗ са в размер на 35 хил. лв. и по дейността съгласно ЗЕЗ 24 хил. лв.

24 Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	2 659	2 248
За дейността по КЗ	2 659	2 248
Разходи за заделени застрахователни резерви	(2 655)	(2 237)
За дейността по КЗ	(2 655)	(2 237)
Промяна в застрахователните резерви	4	11
Дял на презастрахователя в промяната на застрахователните резерви		
Приходи от заделени резерви по презастраховане	1 103	907
Разходи за освободени резерви по презастраховане	(1 062)	(780)
	41	127
Промяна в застрахователните резерви, нетно	45	138

25. Аквизиционни разходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи за комисионни	(480)	(478)
Разходи за материали	(28)	(17)
Разходи за външни услуги	(281)	(110)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(27)	(25)
Други разходи	(507)	(437)
Общо в т.ч.	(1 323)	(1 067)
За дейността по КЗ	(904)	(781)
За дейността по ЗЕЗ	(419)	(286)

26. Административни разходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи за материали	(87)	(60)
Разходи за външни услуги	(1 033)	(519)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(86)	(83)
Други разходи	(1 595)	(1 501)
Общо в т.ч.	(2 801)	(2 163)
За дейността по КЗ	(1 811)	(1 452)
За дейността по ЗЕЗ	(990)	(711)

Начислените разходи за независим финансов одит през 2019 г. са в размер на 26 хил. лв. (през 2018 г. в размер на 18 хил. лв.). През 2019 г. от съвместните одитори са предоставяни други услуги - договорени процедури по МСССУ 4400, свързани с Договорени процедури по отношение на годишните справки, изготвени съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. , за които са начислени разходи в размер на 26 хил. лв.

Възнаграждението за независим финансов одит за 2019 г. е в размер на 26 хил.лв., което включва възнаграждението на двете одиторски дружества само за одит.

Другите услуги, които се предоставят от двете одиторски дружества през 2020 г. включват следните ангажименти, възнаграждението за които е 26 хил.лв. Посочената сума включва изброените по-долу ангажименти:

- Договорени процедури по отношение на годишните справки, изготвени съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд („Наредба №53“) и изискванията на чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането към 31.12.2019 г.

- Договорени процедури по отношение на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II) към 31.12.2019 г.

27. Други разходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи за участие в резултата	(26)	(50)
Други разходи	(264)	(269)
Общо в т.ч.	(290)	(319)
За дейността по КЗ	(140)	(185)
За дейността по ЗЕЗ	(150)	(134)

28. Презастрахователни комисионни

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Презастрахователни комисионни	871	925
Общо в т.ч.	871	925
За дейността по КЗ	712	729
За дейността по ЗЕЗ	159	196

29. Други приходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Застрахователни такси	332	362
Други приходи	9	27
Общо в т.ч.	341	389
За дейността по КЗ	200	240
За дейността по ЗЕЗ	141	149

30. Печалба/(загуба) от финансови активи държани за търгуване, нетно

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност и продажба на финансовите активи държани за търгуване:	1 085	278
За дейността по КЗ	651	177
За дейността по ЗЕЗ	434	101